

30.9.2024

Asia/11

11

Lausunto Uudenmaan ELY-keskukselle Kansaneläkelaitoksen pääkonttorin suojeluesityksestä (Nordenskiöldinkatu 12)

Pöydälle 23.09.2024

HEL 2024-007003 T 10 03 10

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus antaa Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle seuraavan lausunnon Docomomo Suomi Finland ry:n tekemästä suojeluesityksestä otsikkoasiassa:

Rakennus sijaitsee osoitteessa Nordenskiöldinkatu 12 tontilla, joka rajautuu Messeniuksenkatuun, Minna Canthin katuun ja Nordenskiöldinkatuun. Rakennus sijaitsee Kirjailijanpuiston itäpäädyssä, Lastenlinna vastinparinaan puistoakselin toisessa päädyssä.

Helsingin yleiskaavassa tontti kuuluu Kantakaupungin C2-alueeseen, jota kehitetään toiminnallisesti sekoittuneena asumisen, kaupan ja julkisten palvelujen, toimitilojen, hallinnon, puistojen, virkistys- ja liikunta-palvelujen sekä kaupunkikulttuurin alueena. Osana Taka-Töölön kerrostaloalueen RKY-aluetta sitä koskevat myös yleiskaavan teemakartan Kulttuuriympäristöt ja pääkartan merkinnät, jotka osoittavat valtakunnallisesti merkittävät maisema- ja kulttuuriympäristökohteet. Tontin eteläosaa sivuaa raideliikenteen runkoyhteysvaraus, joka voidaan toteuttaa metro- tai pikaraitiotieyhteytenä. Varauksen sijainti on ohjeellinen. Helsingin maanalaisessa yleiskaavassa tontti kuuluu keskustan maanalaiseen kehittämiskohdealueeseen ja sitä sivuaa merkintä "Ohjeelliset suunnitellut liikennetunnelit".

Voimassa oleva asemakaava numero 7995 on vahvistettu vuonna 1982. Kortteli kuuluu asemakaavassa hallinto- ja viristorakennusten korttelialueeseen. Asemakaava on niin kutsuttu kaksitasoinen asemakaava, joka sallii muun muassa rakennusalaista, rakennusoikeudesta, enimmäiskorkeuksista ja autopaikkojen vähimmäismäärästä poikkeamisen olemassa olevassa rakennuksessa silloin, kun ennen 11.10.1961 rakennusluvan saanutta rakennusta korjataan uudisrakentamiseen verrattavalla tavalla.

Rakennusta ei ole suojeltu nykyisessä asemakaavassa. Alueella on viireillä kantakaupungin asemakaavojen ajantasaistamistyö, jonka tavoitteena on päivittää ja yhdenmukaistaa osin vanhentuneet asemakaavat. Asemakaavatyön keskeisimpänä tavoitteena on turvata sekä kaupunkikuvallisten kokonaisuuksien että yksittäisten kohteiden tärkeiden arvojen säilyminen ja samalla varmistaa yleiskaavan mukainen kehitys. Ra-

kennussuojeluesitys on vireillä olevan asemakaavojen ajantasaistamishankkeen tavoitteiden mukainen, eikä siten haittaa kaavoitusta.

Kansaneläkelaitoksen toimitalo kuuluu Unescon maailmanperinnön kansalliseen aieluetteluun osana Aallon arkkitehtuuria edustavien 13 kohteen sarjaa, josta on tarkoitus tehdä esitys sen sisällyttämiseksi maailmanperintökohteiden luetteluun.

Kaupunginhallitus katsoo, että Kelan pääkonttorin rakennussuojelu lain nojalla turvaa rakennuksen kulttuurihistorialliset ja rakennustaiteelliset arvot. Samalla kaupunginhallitus pyytää, että valmistelutyössä ja suojelupäätöksessä huomioidaan 1.1.2025 voimaan tuleva rakentamislaki ja sen vaikutukset mm. korjaus- ja muutostöiden luvanvaraisuuteen ja suunnittelutehtävien vaativuuteen. Rakentamislaki muuttaa mm. lupakynnystä nykyiseen maankäyttö- ja rakennuslakiin verrattuna. Jatkossa rakentamislupa tarvitaan aina, kun korjataan tai muutetaan kaavan tai lain nojalla suojeltua taikka historiallisesti tai rakennustaiteellisesti arvokasta rakennusta tavalla, jolla on merkittävää vaikutusta rakennuksen suojeltavalle tai rakennustaiteelliselle arvolle (RL 42 §). Rakennuslupien kannalta on tärkeää, että suojelumääräykset ovat konkreettisia ja täsmällisiä. On tärkeää varmistaa Museoviraston kuuleminen kaikissa muutostöissä. Erityisesti sisätiloihin kohdistuvien suojelumääräysten tarkkuudessa tulee huomioida, että Museoviraston lausunnon mukaisesti rakennus- ja talotekniset sekä käyttötarkoituksen edellyttämät välttämättömät muutokset on sovittava rakennuksen arkkitehtuuriin ja muihin ominaispiirteisiin. Kansaneläkelaitoksen pääkonttorin yksi arvoista on, että se on säilynyt alkuperäisessä käytössä. Suojelun ei kuitenkaan pitäisi estää kiinteistön kehittämistä ja sen muuttamista soveltuvin osin asumiskäyttöön.

Kaupunginhallitus puoltaa Docomomo Suomi Finland ry:n rakennussuojeluesitystä ja Museoviraston esitystä suojelun kohdentamiseksi.

Esittelijän perustelut

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) on pyytänyt kaupungin lausuntoa Docomomo Suomi Finland ry:n tekemän suojeluesityksen johdosta 30.9.2024 mennessä. Asiassa on saatu kaupunkiympäristön toimialan lausunto. Esitys on saadun lausunnon mukainen. Kaupunginmuseolta ei ole pyydetty lausuntoa, sillä Museoviraston ja alueellisten vastuumuseoiden välisen työnjaon mukaisesti Museovirasto valvoo valtion omistamien rakennusten suojelua sekä niiden korjauksia.

Hallintosäännön 19 luvun 5 §:n mukaan ellei toisin ole säädetty tai määrätty, kaupungin puhevaltaa käyttää ja kaupungin esitykset ja lausunnot ulkopuoliselle antaa kaupunginhallitus.

30.9.2024

Asia/11

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi
Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 14.5.2024
- 2 Suojeluesitys 25.9.2020, Docomomo Suomi Finland ry
- 3 Lausuntopyyntö 14.5.2024, liite, lausunto 14.5.2024, museovirasto
- 4 Lausuntopyyntö 14.5.2024, liite, lausunto 9.10.2020, Alvar Aalto -säätiiö

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-,
liikenne- ja ympäristökes-
kus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täy-
täntöönpano

Tiedoksi

Kaupunkiympäristön toimiala
Kaupunginmuseo